

НАВІЩО ЛЮДИНІ ПРОФСПІЛКА?

Профспілку можна порівняти з сім'єю. Вона так самостворюється на засадах спільності інтересів, для задоволення власних запитів, утворення дружнього колективу та прояву турботи про його членів...

ЩО Ж ТАКЕ «ПРОФСПІЛКА»?

Профспілка - це добровільна неприбуткова самоврядна громадська організація, що діє згідно зі своїм статутом та об'єднує громадян, пов'язаних, як правило, спільними інтересами за ролем їх професійної діяльності

Тож навіщо людині профспілка? На це запитання дає коротку, але вищепну відповідь Загальна декларація прав людини.

Кожна людина має право створювати професійні спілки та входити до професійних спілок для захисту своїх інтересів». Для реалізації задекларованого в документі ООН профспілки наділені таким широким спектром прав і повноважень, яких не має жодна інша громадська організація, політична сила, їм надано право під егідою Міжнародної організації праці (МОП) брати участь у розробці та прийнятті міжнародних стандартів у питаннях праці, своєю участю в засіданнях МОП активно впливати на поліпшення рівня людського життя. Саме профспілки є найнадійнішою і загально визнаною міжнародними організаціями формою представництва інтересів найманої робочої сили на ринку праці.

Користуючись юридичним статусом, профспілки беруть участь у визначенні головних критеріїв нашого життєвого рівня, прожиткового мінімуму, а також мінімальних розмірів заробітної плати, пенсій, соціальних виплат, політики ціноутворення, розробки соціальних програм і програм зайнятості населення.

Саме профспілки, їх об'єднання здійснюють представництво і захист прав та інтересів своїх членів в органах державної влади та місцевого самоврядування, у відносинах із роботодавцем, а також іншими об'єднаннями громадян. Вони наділені правом представляти інтереси найманих працівників при реалізації ними конституційного права щодо звернення на захист своїх прав до трудових органів, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також міжнародних судових установ тощо.

ЯКІ ПРАВА МАЮТЬ ПРОФСПІЛКИ?

У профспілок чи не найбільше прав серед інших об'єднань громадян.

Держава визнає профспілки повноважними представниками працівників і захисниками їхніх трудових, соціально - економічних прав та інтересів.

Права профспілок визначені та гарантуються Конституцією України, Кодексом законів про працю України, Законом України «Про професійні

спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно - правовими актами України, а також статутами профспілок, які, зокрема, визначають їх функції. Серед них - представницька; захисна, контрольна, соціально-економічна, гуманітарна, міжнародна.

Профспілка в своїй діяльності є незалежною від органів державної влади та місцевого самоврядування, роботодавця, інших громадських організацій, політичних партій, їм не підзвітна і не підпорядкована. Вона самостійно організовує свою роботу, проводить збори, конференції, з'їзди, засідання утворених нею органів, інші заходи, які не суперечать законодавству України.

Держава заборонила органам своєї влади й органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам, роботодавцям, їх об'єднанням втручатися у діяльність профспілок, їх організацій, перешкоджати здійсненню їх статутної діяльності.

За порушення прав профспілок встановлена кримінальна відповідальність. За умисне перешкоджання законній діяльності професійних спілок передбачені виправні роботи на термін до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю терміном до трьох років.

ЯК СТАТИ ЧЛЕНОМ ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ?

Людина вільно обирає для себе профспілку. Її членом є особа, що входить до складу профспілки, визнає Статут та сплачує членські внески.

Почитавши Статут обраної вами профспілки, поспілкувавшись з її членами, вам слід прийняти рішення, ваша це організація, чи ні. Якщо так - беріть аркуш паперу і пишiть заяву до первинної профспілкової організації з проханнями прийняти вас у члени профспілки. І саме ви, ставши членом профспілки, зможете сприяти ефективності її роботи, впливати на реалізацію нею захисних функцій, підвищення ролі профспілки у житті спілчан, а отже, і вашому житті.

ЯКІ ПРАВА МАЄ ЧЛЕН ПРОФСПІЛКИ?

Ваші права як члена профспілки визначені в її Статуті. Ставши членом профспілки, ви матимете право на безоплатну юридичну консультацію, правовий захист, зокрема в суді, обстоювання ваших прав та інтересів перед роботодавцем, в органах державної влади та місцевого самоврядування, на матеріальну допомогу та заохочення тощо. В особі профспілки ви матимете і доброго порадника. У ній ви знайдете можливість сформулювати себе як особистість для громадської роботи, активної участі в суспільно-політичному житті країни.

ЯК ПРОФСПІЛКА МОЖЕ ЗАХИСТИТИ ВІД НЕЗАКОННИХ ДІЙ РОБОТОДАВЦЯ?

Головними правовими документами регулювання ваших трудових відносин із роботодавцем є Кодекс законів про працю України та колективний договір.

Профспілка, реалізуючи свої повноваження, що містяться в цих документах, може захистити ваші інтереси з питань:

- виконання колективного договору, який є малим кодексом про працю підприємства та містить, зокрема, питання трудових відносин, оплати й умов праці, форм і систем оплати праці, норм праці, розцінок, тарифної сітки схеми посадових окладів, умов запровадження та розмірів надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат;
- перевірки дотримання роботодавцем, за вашим дорученням, трудового договору, укладеного з вами;
- виплати роботодавцем зарплати;
- додержання законодавства про працю й охорону праці;
- створення безпечних і нешкідливих умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов;
- забезпечення спецодягом, спецвзуттям, іншими засобами індивідуального та колективного захисту;
- проведення незалежної експертизи умов праці;
- розслідування причин нещасного випадку на виробництві;
- внесення роботодавцю, органам виконавчої влади й органам місцевого самоврядування подання про усунення порушень законодавства про працю, які є обов'язковими для розгляду, а також аргументованої, в місячний термін, відповіді;
- представлення інтересів в органах, що розглядають індивідуальні трудові спори;
- контролю за реалізацією права в сфері охорони здоров'я, медико-санітарної допомоги тощо.

Ставши членом профспілки, ви матимете надійного гаранта забезпечення ваших прав та реалізації ваших інтересів.

Зацікавленість працівника в профчленстві на самперед полягає в тому, що у взаємовідносинах роботодавцем він не володіє тими правами, які має профспілка. Одноосібно працівнику важко захиститися від свавілля та незаконних дій роботодавця. Згуртувавшись, працівники можуть протидіяти порушенням своїх прав відстояти свої інтереси. Об'єднавшись у профспілку, зробивши її одночасно організаційно і фінансово сильною, а отже, незалежною від будь-кого працівники можуть на рівних спілкуватися з роботодавцем здійснювати контроль за оплатою та умовами своєї праці тощо.

Вступайте до профспілок! Профспілки визнані світом найавторитетнішою, наймасовішою представницькою організацією людей найманої праці. Ваша профспілка захистить ваші інтереси, трудові та соціально-економічні права.